

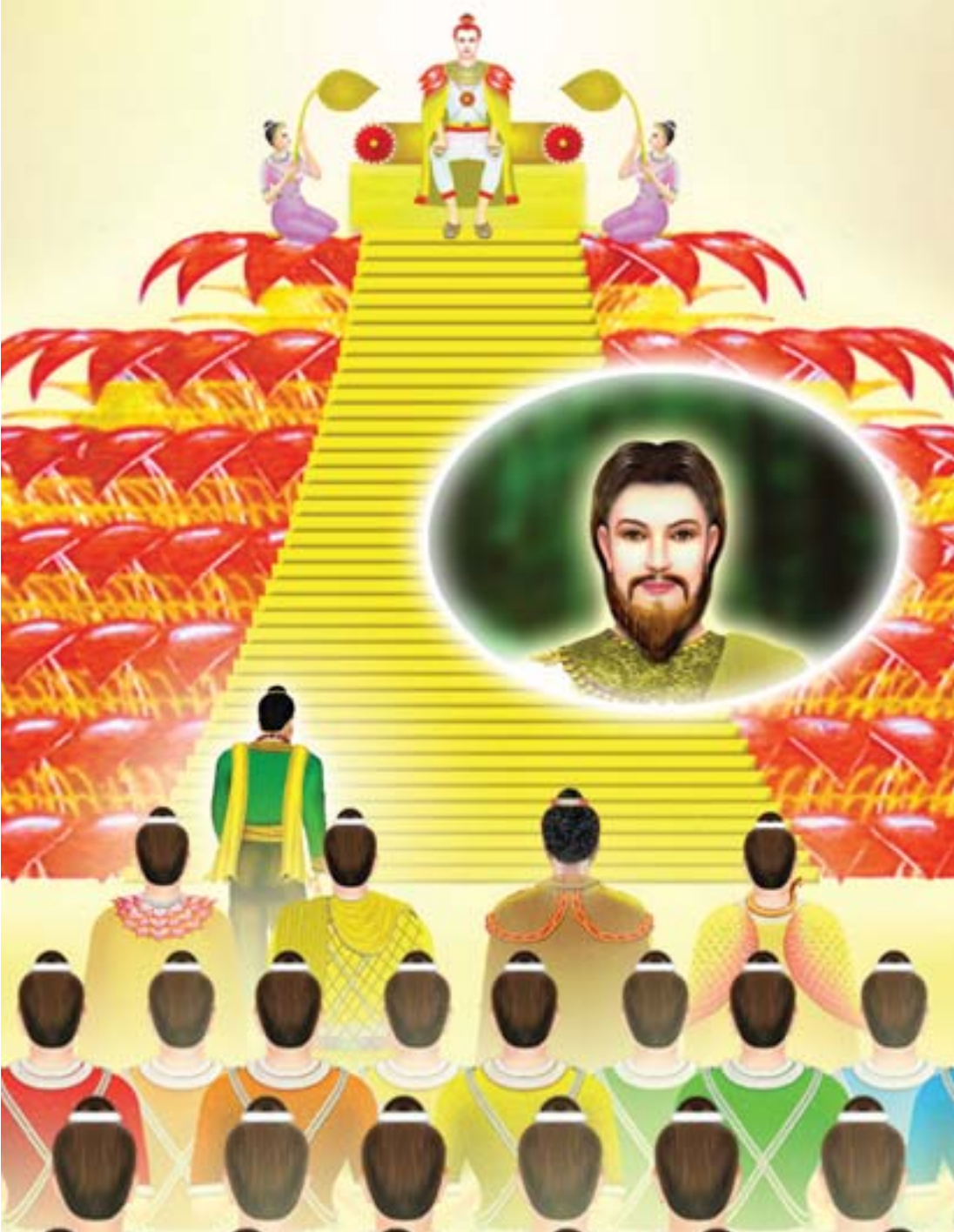
๑๖

ม ง ค ล ที่ ๑ ๖ ป ระ พ ฤ ติ ธ ร ร ม

เว ล า อ น ท ร ง คุ ณ ต่ า ยั ง

กาลทั้งหลายย่อมล่วงไป
ราตรีทั้งหลายย่อมผ่านไป
ชั้นแห่งวัยย่อมละลำดับไป
บุคคลเมื่อเล็งเห็นภัยนี้ในมรณะ
พึงทำบุญทั้งหลายอันนำสุขมาให้

เวลาอันทรงคุณค่ายิ่ง

๓๗๓

พระลัมมะลัมพุทเจ้าท่านเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ผู้บริสุทธิ์หลุดพ้นแล้วจากกิเลสอาสวะ สำหรับพระองค์นั้นกิจที่จะทำยิ่งกว่านี้ไม่มีอีกแล้ว พวกเราก็เช่นเดียวกันควรจะดำเนินชีวิตตามแบบอย่างของพระพุทธองค์ โดยมุ่งทำความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจ เป็นอันดับแรก ส่วนเรื่องอื่นให้เป็นเรื่องรองลงมา เรามีกิจที่จะต้องทำเพื่อรู้แจ้งให้ได้ว่า เราเกิดมาจากไหน เกิดมาทำไม อะไรคือเป้าหมายของชีวิต เพราะฉะนั้นเราควรหมั่นฝึกฝนอบรมจิตใจให้หยุดนิ่ง จนกระทั่งเข้าถึงผู้รู้แจ้งภายใน คือ พระธรรมกาย

พระลัมมะลัมพุทเจ้าตรัสไว้ใน อัจเจนตีสสูตร ว่า

“อจฺเจนฺติ กาลา ตรยฺณฺติ รตฺติโย

วโยคุณา อนุปฺพุทฺ ชนฺนติ

เอตํ ภยํ มรณํ เปกฺขมาโน

ปฺญญานิ กยิราถ สุขาวหานิ

กาลทั้งหลายย่อมล่วงไป ราตรีทั้งหลายย่อมผ่านไป
ชั้นแห่งวัยย่อมละลำดับไป

บุคคลเมื่อเล็งเห็นภัยนี้ในมรณะ พึงทำบุญทั้งหลาย
อันนำสุขมาให้”

เวลาอันทรงคุณค่ายิ่ง

๓๗๔

กาลเวลาหมุนเวียนเปลี่ยนไป พร้อมพาเอาความแข็งแรงของร่างกาย ความสดชื่นของผิวพรรณ อีกทั้งสติปัญญา ความทรงจำให้เสื่อมไป ถ้าเราไม่สร้างบารมีชีวิตที่มีอยู่ก็แก่ไปฟรีๆ ผู้มีปัญญาต่างรีบชวนขวยสร้างบารมีทำความบริสุทธิ์ให้เกิดขึ้น เพราะชีวิตใดเล่าจะประเสริฐเท่ากับการเกิดมา และได้เต็มความบริสุทธิ์ให้กับตนเองตลอดเวลา บัณฑิตนักปราชญ์จึงสรรเสริญชีวิตเช่นนี้ ว่าเป็นชีวิตของผู้รู้อันประเสริฐ แม้จะถูกขัดขวางในการทำความดีขนาดไหนก็ตาม ท่านยังคงมีมโน-ปณิธานในการประพฤติธรรมให้บริสุทธิ์อย่างแน่วแน่

*ดังเรื่องในอดีตกาล มีพระราชาพระองค์หนึ่งพระนามว่า **เอสุการี** พระองค์มีบุโรหิตเป็นสหายรักตั้งแต่ครั้งยังทรงพระเยาว์ ทั้งพระราชากับบุโรหิตต่างไม่มีพระโอรสที่จะสืบสกุล วันหนึ่งพระราชากับบุโรหิตปรึกษากันว่า ถ้าหากบุตรของใครเกิดก่อน บุตรของคนนั้นจะได้ครอบครองราชสมบัติ

ต่อมาบุโรหิตได้พบหญิงซึ่งอยู่นอกเมือง นางมีบุตรถึง ๓ คน บุตรทั้งหมดล้วนไม่มีโรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียน บุโรหิตได้ถามนางถึงสาเหตุ นางไม่รู้จะตอบว่าอย่างไร ครั้นเหลือบไปเห็นต้นไทรใหญ่ต้นหนึ่ง จึงตอบว่า ได้บวงสรวงขอบุตรจาก

เวลาอันทรงคุณค่ายิ่ง

๓๓๕

เทพยดา ที่สิงสถิตอยู่ที่ต้นไทรนี้

บุโรหิตจึงเดินตรงไปยังต้นไทรทันที จับกิ่งไทรเขย่า พलगูรูกษเทวดาว่า “ถ้าไม่ยอมให้พระโอรสแก่พระราชานี้ไปอีก ๗ วัน จะให้คนมาฟันต้นไทรทิ้ง” บุโรหิตมาพูดขู่ที่ต้นไทรนี้ทุกวัน ครั้นถึงวันที่ ๖ ก็ขู่ว่า “ท่านรูกษเทวดา เหลือเวลาอีกเพียงราตรีเดียวเท่านั้น ถ้าท่านไม่ยอมให้โอรสแก่พระราชานี้ เราจะให้คนมาตัดต้นไทร”

รูกษเทวดากลัวว่าจะไม่มีที่อยู่ จึงไปยังสำนักของท้าว-มหาราช มีท้าวเวสสวัณปกครองยักษ์ ท้าวธตรฐปกครองคนธรรพ์และวิทายาธ ท้าววิรูปักษ์ปกครองนาค ท้าววิรุฬหกปกครองครุฑ พलगูรือร้องให้ท้าวมหาราชทั้งสี่ช่วยเหลือตนด้วย แต่ได้รับการปฏิเสธเพราะไม่สามารถช่วยได้ ในที่สุดจึงไปเข้าเฝ้าพระอินทร์ พระอินทร์ทรงไคร่ครวญดู ทอดพระเนตรเห็นเทพบุตร ๔ องค์ เป็นผู้มียุญมาก จึงมีพระบัญชาให้เทพบุตรทั้งสี่ลงมาเกิดในมนุษย์โลก เทพบุตรเหล่านั้นได้ฟังเทวบัญชาต่างพากันกราบทูลว่า จะไม่ขอเกิดในราชตระกูล แต่จะไปเกิดในบ้านของท่านบุโรหิต เพื่อจะได้ออกบวชได้สะดวกขึ้น

รุ่งขึ้น บุโรหิตสั่งราชบุรุษให้ไปตัดต้นไทร รูกษเทวดารับออกมาปรากฏตัว พलगูรือด้วยเสียงอันไพเราะว่า “ท่านบุโรหิต

เวลาอันทรงคุณค่ายิ่ง

๓๗๖

บุตรคนเดียวจะเป็นไรไป เราจะให้บุตรท่านถึง ๔ คน แต่บุตรเหล่านี้ไม่ปรารถนาที่จะครองสมบัติ จะออกบวชกันหมด” บุโรหิตดีใจมากที่จะได้บุตร จึงเลิกความคิดที่จะโค่นต้นไม้ทิ้ง

หลังจากนั้นเทพบุตรทั้งสี่ได้ลงมาเกิดตามลำดับ บุโรหิตตั้งชื่อคนแรกว่า **หัตถิपालะ** และมอบให้นายความูช่างเลี้ยงไว้เพื่อป้องกันไม่ให้ออกบวช คนที่ ๒ ตั้งชื่อว่า **อัสสपालะ** มอบให้คนเลี้ยงมาเป็นผู้ดูแล คนที่ ๓ ตั้งชื่อว่า **โคपालะ** มอบให้คนเลี้ยงโคเป็นผู้ดูแล คนที่ ๔ ตั้งชื่อว่า **อชपालะ** มอบให้คนเลี้ยงแพะเป็นผู้ดูแล บุโรหิตได้อารารณานักบวชทั้งหมดออกจากแคว้นแคว้นเพื่อไม่ให้บุตรเห็นบุคคลเหล่านั้นด้วยเกรงจะตามออกบวชกันหมด

ต่อมาเมื่อทั้งสี่เติบโตเป็นหนุ่ม พระราชาและบุโรหิตใคร่จะทดสอบว่า เมื่อทั้งสี่เห็นนักบวชแล้ว จะรู้สึกอย่างไร ทั้งสองจึงได้ปลอมตัวเป็นฤาษีเดินผ่านโรงช้าง ท้นที่ที่หัตถิपालะเห็น เขาบังเกิดความเลื่อมใส รีบเข้ามาราบไหว และน้อมนำสิ่งของมีค่าเพื่อให้ทาน จนฤาษีปลอมต้องรีบแสดงตัวว่า เป็นพระราชาและบุโรหิตผู้เป็นบิดาของหัตถิपालะ พลังแนะนำให้บุตรรับศึกษาหาความรู้และอยู่สืบราชสมบัติต่อไป แต่หัตถิपालะตอบปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า “วิชาในโลกเป็นของไม่จริง ลากลักการะเป็นของไม่เที่ยง ลัตบุรุษทั้งหลายสรรเสริญการไม่ถือนั่นเพื่อความหลุดพ้น”

เวลาอันทรงคุณค่ายิ่ง

๓๗๓

พระราชาทรงอ่อนวอนขอร้องเพื่อให้เขาอยู่ครองราชสมบัติ แต่ไม่เป็นผลสำเร็จ จึงไปหาบุตรคนที่เหลือตามลำดับ และได้รับการปฏิเสธหมด ทุกคนต่างยืนยันหนักแน่นว่า จะออกบวช พระราชาและปุโรหิตรู้สึกผิดหวังในบุตรทั้งสี่มาก

บุตรทั้งสี่ได้กล่าวว่า“ข้าแต่มหाराชเจ้า พวกข้าพระองค์ปรารถนาจะบวชมานานแล้ว ใคร่ครวญหาทางบรรพชาดังเช่นคนหาโคที่หายไป กรรมดีควรริบทำในวันนี้ ไม่ควรผัดวันประกันพรุ่ง ถ้าบุคคลใดผัดวันประกันพรุ่ง บุคคลนั้นย่อมเสื่อมจากการงาน”

แม้แต่ชปาลกุมารซึ่งเป็นบุตรคนเล็กของปุโรหิต ก็ยังมีใจเด็ดเดี่ยวเกินวัย ได้กล่าวเตือนพระราชาและบิดาว่า “ธรรมดาสัตว์ทั้งหลายย่อมตายในวัยเด็กก็มี ตอนแก่ก็มี ความตายไม่มีเครื่องหมายบอกว่า ผู้ใดจะตายเวลาใด เพราะฉะนั้นข้าพระองค์จะบวชเดี๋ยวนี้แหละ” จากนั้นทั้งสี่พี่น้องพร้อมด้วยบริวารต่างพร้อมใจกันออกบวชทั้งหมด

รุ่งขึ้น พราหมณ์ปุโรหิตคิดว่า “บุตรทั้งหมดของเราบวชแล้ว เราอยู่ไปก็เหมือนดอกไม้ที่ไม่มียอด” จึงได้ชวนภรรยา พระราชาและพระมเหสีออกบวชพร้อมกันหมด แม้ข้าราชการบริพารก็ออกบวชกันหมด ไม่เว้นแม้แต่คนเดียว

เวลาอันทรงคุณค่ายิ่ง

๓๗๘

หัตถิपालกุมารบวชแล้วได้บรรลุลุณสมบัตติ และ
สั่งสอนบริวารทั้งหมดประมาณ ๑๒ โยชนีให้ได้บรรลุลุณสมบัตติตาม
ด้วย ทั้งบิดามารดา พระราชาและพระมเหสีต่างได้บรรลุลุณ-
สมบัตติ พวกกันบำเพ็ญสมณธรรมอยู่ในป่าหิมพานต์ แม้แต่พระ-
ราชา ต่างเมืองเมื่อรู้ข่าวอันเป็นมงคลนี้ ต่างพร้อมใจกัน
ออกบวชตามถึง ๖ พระองค์ รวมทั้งบริวารด้วย เมื่อทั้งหมด
บวชแล้ว ต่างเป็นผู้ไม่ประมาทในการบำเพ็ญสมณธรรมจนได้
บรรลุลุณสมบัตติ ละโลกแล้ว ได้ไปบังเกิดในพรหมโลก มีความ
สุขอยู่ในสุคติภูมิกันทุกคน

บัณฑิตนักปราชญ์ในกาลก่อนล้วนเป็นผู้ไม่ประมาทในชีวิต
เพราะเห็นคุณค่าของกาลเวลาว่า มีอยู่อย่างจำกัด จะต้องรีบ
ชวนชวนในการสร้างบารมี ต่างพากันออกประพฤติพรหมจรรย์
เพื่อทำความบริสุทธิ์ให้เกิดขึ้น โดยไม่ยอมให้สิ่งใดมาเป็น
อุปสรรคในการสร้างบารมี ดังนั้นเราจะต้องจัดสรรเวลาในการ
ฝึกใจให้หยุดนิ่ง ให้เข้าถึงพระธรรมกายให้ได้ เพราะชีวิตที่มี
พระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง เป็นชีวิตที่ปลอดภัยทั้งในโลกนี้และ
โลกหน้าอย่างแท้จริง

